

NY BOG

Kulturmiljø, stedets fortælling – mellem fortid og nutid



ET KULTURMILJØ har en tydelig identitet og dermed en stemme, der kan være med til at fortælle om det danske samfunds udvikling gennem det fysiske miljø, som vi alle færdes i.



Af etnolog Charlotte Sjælland

Synet på kulturarv har ændret sig over tid, fra at være et spørgsmål om bevaring af enkelte elementer til at bygninger, miljøer og sammenhænge nu betragtes som en ressource. I Danmark har vi fået øjnene op for, at den indlejrede fortælling i et kulturmiljø kan være med til at sikre bykvalitet og fungere som økonomisk løftestang i byudviklingsprojekter.

Arkitektskolen Aarhus har på baggrund af forskningsprojektet Bæredygtige Kulturmiljøer skrevet bogen *Kulturmiljø, stedets fortælling – mellem fortid og nutid*, der viser, hvordan fortiden er en ressource, ikke en forhindring for kommunernes udvikling, bogen kan anbefales til alle, der beskæftiger sig fagligt eller politisk med byudvikling.

Kulturmiljø – et samspilsramt begreb

Siden strukturreformen i 2007 har de danske kulturmiljøer levet en udsat tilværelse uden en tilstrækkelig gennemtænkt lovgivning til at sikre dem.

Ifølge forfatterne så skyldes det blandt andet, at udpegningen og forvaltningen af kulturmiljøer er spredt ud på flere forskellige love og bestemmelser, hvilket skaber unødige udfordringer for kommunernes håndtering. Samtidig er den konkrete administration placeret i forskellige ressortområder, som gør det umuligt at løse opgaven i et helhedsperspektiv. De mener, at et bedre samspil mellem lovkomplekserne er afgørende for, at den fremtidige udvikling af byer og landdistrikter kan bidrage til at sikre kulturarven i bredeste forstand.

Et andet benspænd er, at værdien af et kulturmiljø er til evig forhandling mellem faggrupper og smagsdommere. Det gælder eksempelvis modernitetens mange etageejendomme, der blev opført på baggrund af store visioner og vidner om samfundsudviklingen. Men deres kulturhistoriske fortælling drukner i debatten og tiltag mod ghettoisering.

Det var Svend Auken, der i 1994 præsenterede begrebet kulturmiljø som miljøpolitikens 3. dimension. Frem til strukturreformen i 2007 foregik arbejdet med kulturmiljøer i amterne, hvorefter det overgik til kommunerne, hvor det aldrig rigtig fandt sin plads. Det skyldes blandt andet kommunernes metodefrihed, der medførte en art handlingslammelse kombineret med, at amternes materiale kunne stikke i mange og alt for uoverskuelige retninger.

Samlet set er *Kulturmiljø, stedets fortælling – mellem fortid og nutid* både informativ og spændende. Alene bogens mange illustrerede eksempler på kulturmiljøer rundt om i hele landet er et besøg værd. Som en udflugt eller bare siddende med en god kop kaffe til.

Kulturmiljø, stedets fortælling – mellem fortid og nutid er udkommet på Strandberg Publishing i februar 2024.

